

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 25Co/1/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8719202793
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 11. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marian Hoffmann, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8719202793.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariana Hoffmanna, PhD. a členov senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Eduarda Valenčina, v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXXX/X, XXX XX A., právne zastúpeného: Advokátska kancelária JUDr. Jozef Madej s.r.o., Tomášikova 30, 821 01 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 56 138 768, proti žalovanej: D. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX/X, XXX XX F. G., právne zastúpenej: JUDr. Jaroslav Sidor, advokát, H. XXXX/X, XXX XX A., o určenie vlastníckeho práva k bytu s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti uzneseniu Okresného súdu Poprad, č.k. 9C/23/2019-415 zo dňa 31.10.2023, takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok súdu I. inštancie a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Poprad (ďalej len „súd I. inštancie“) rozsudkom č.k. 9C/23/2019-415 zo dňa 31.10.2023 rozhodol tak, že:

I. Súd u r č u j e, že žalobca je podielovým spoluvlastníkom o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/2 bytu číslo XX nachádzajúceho sa na X. poschodí, blok F., I. XX, XX, XX, XX, XX, XX F. J. XXXX, orientačné číslo XX, postaveného na pozemku parc. č. XXXX/XXX – zastavené plochy a nádvoria o výmere 1358 m² a spoluvlastníckeho podielu XXXXX/XXXXXX na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bloku F., súpisné číslo XXXX, orientačné číslo XX K. L. I. M. A. a spoluvlastníckeho podielu XXXXX/XXXXXX na pozemku parc. č. XXXX/XXX, zastavené plochy a nádvoria o výmere 1358 m², všetko evidované na liste vlastníctva číslo XXXX, vedenom pre katastrálne územie: A., obec: A., okres: A.

D.. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanej právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

2. Z rozsudku súdu I. inštancie vyplýva, že zistil tento skutkový a právny stav:

3. Podľa sobášneho listu (čl.4) žalobca a žalovaná uzavreli manželstvo dňa 13.06.1992.

4. Mesto Poprad, ako budúci prenajímateľ a A. B. a manželka D. B. ako budúci nájomcovia uzavreli zmluvu o budúcej zmluve o nájme bytu zo dňa 22.10.2001 (čl. 95). Predmetom nájmu mal byť trojizbový byt s príslušenstvom nachádzajúci sa v A. K. L. A. J. XXXX/XX, J. C. XX, A. X, pozostávajúci z troch izieb, kuchyne a príslušenstva.

5. Podľa kúpnej zmluvy zo dňa 19.10.2004 (čl.109) predávajúci A. B. predal kupujúcemu ESPERANZA GROUP, a. s., M. X, XXX XX A. X, J. I., IČO: 60 792 311 v článku 1 predmetnej zmluvy citované nehnuteľnosti za kúpnu cenu 132.170 eur.

6. Zmluvné strany I. B. nar. XX.XX.XXXX, bytom A., L. I. XXXX/XX, ako predávajúci a N. B., I. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom, A., L. C. XXXX/X, ako kupujúca uzavreli kúpnu zmluvu o prevode vlastníctva bytu zo dňa 23.03.2005 (čl. 409). Podľa čl. I. predmetom prevodu bol po a) byt. č. XX K. X. poschodí

bytového domu, súpisné číslo XXXX, orientačné č. XX s príslušenstvom tohto bytu (príslušenstvo bytu bolo špecifikované v čl. II. tejto zmluvy); po b) spoluvlastnícky podiel vo výške XXXXX/XXXXXX k spoločným častiam a zariadeniam domu súpisné číslo XXXX; po c) spoluvlastnícky podiel vo výške XXXXX/XXXXXX k pozemku parc. č. XXXX/XXX o výmere 1.358 m² zastavanej plochy, to všetko v k.ú. A.. Uvedené skutočnosti preukázal predávajúci výpisom z LV č. XXXX pre obec a katastrálne územie A.. Podľa čl. III. kúpna cena bola dohodnutá vo výške 1.300.000 Sk s tým, že celú dohodnutú kúpnu cenu v uvedenej výške kupujúca zaplatila predávajúcemu do rúk pred uzavretím tejto zmluvy, ktorú skutočnosť potvrdzuje predávajúci podpísaním tejto zmluvy. Vklad do katastra bol povolený dňa 12.04.2005 pod č. V: XXXX/XXXX.

7. Žalobca predložil súdu príjmový pokladničný doklad zo dňa 23.3.2005 podľa ktorého I. B., Rázusova 2672/13, prijal od B. N., C. X, A. za predaj bytu sumu 1.300.000 Sk (čl.9)

8. Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 7C/248/2005 – 18 zo dňa 22.02.2006 právoplatným dňa 11.04.2006 (čl.14) bolo zrušené bezpodielové spoluvlastníctvo žalobcu a žalovanej, ktoré vzniklo uzavretím ich manželstva, dňa 13.6.1992 počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

9. Zmluvné strany N. B., I. I., nar. XX.XX.XXXX, C. XXXX/X, XXX XX A., ako predávajúci a D. B., I. O., nar. XX.XX.XXXX, C. XXXX/X, XXX XX A., ako kupujúci, uzavreli zmluvu o prevode vlastníctva bytu zo dňa 11.06.2007 (čl.12) na tie isté nehnuteľnosti. Podľa čl. VI. kúpna cena, bod 1) predávajúci predáva kupujúcemu do výlučného vlastníctva byt uvedený v čl. I ods. 1, písm. a) spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu uvedený v čl. I ods. 1, písm. b) a spoluvlastnícky podiel na pozemku uvedený v čl. I, ods. 1 písm. c) tejto zmluvy za dohodnutú kúpnu cenu vo výške 1.300.000 Sk a kupujúci ich kupuje do výlučného vlastníctva v celosti v podiele 1/1 za dohodnutú kúpnu cenu vo výške 1.300.000, - Sk. Podľa čl. VI. kúpna cena, bod 2) kupujúci sa zaväzuje, že dohodnutú kúpnu cenu 1.300.000 Sk zaplatí predávajúcemu pri podpise tejto kúpnej zmluvy, a to v celosti. Predávajúci svojimi podpismi na tejto zmluve potvrdzujú prevzatie dohodnutej kúpnej ceny vo výške 1.300.000 Sk. Vklad do katastra bol povolený dňa 15. jún 2007 pod č. V: XXXX/XX.

10. Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 14P/307/2011 – 99 zo dňa 03.04.2012 právoplatným dňa 17.04.2012 (čl. 5) bolo manželstvo žalobcu a žalovanej rozvedené.

11. Podľa čiastočného výpisu z LV č. XXXX (čl.10), kedy ako vlastník predmetného bytu s prísl. bola zapísaná žalovaná, bol v poznámke poznamenaný návrh na zápis začatia súdneho konania na vyslovenie neplatnosti právneho úkonu zo dňa 14.08.2017 vedeného na Okresnom súde Poprad pod č. k. 7C/39/2017 zo dňa 14.08.2017 podľa A. XXX/XX, kde titulom nadobudnutia mala byť darovacia zmluva M. XXX/XX zo dňa 15.03.2012; rozsudok KS v Prešove o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia V 907/2012, č. k. 3S 42/2012 právoplatný dňa 23.11.2012, H. XXXX/XX.

12. V písomnom podaní vtedajšieho právneho zástupcu žalovanej zo dňa 13.11.2012 k č. V XXX/XX vo veci konania o povolenie vkladu vlastníckeho práva č. M. XXX/XX a záznamové konanie č. H. XXXX/XXXX – vyjadrenie dotknutého účastníka konania, adresovaného Správe katastra Poprad je okrem iného uvedené, že N. B. kupovala predmetný byt na základe kúpnej zmluvy, ktorej vklad bol povolený pod č. M. XXXX/XX H. finančné prostriedky A. B. a D. B.. Preto v kúpnej zmluve zo dňa 11.06.2007 v čl. VI, bod 2. predávajúca iba formálne vyhlásila prevzatie kúpnej ceny pri podpise kúpnej zmluvy. Uzavretie kúpnej zmluvy zo dňa 11.6.2007 bolo výsledkom dohody D. B. a A. B., aby po zrušení BSM rozsudkom súdu zostal byt vo výlučnom vlastníctve D. B. bez jej povinnosti vyplácať A. B. akúkoľvek finančnú náhradu.

13. Rozsudkom č.k. 20C/83/2013 – 186 zo dňa 17. marca 2014 Okresný súd Poprad určil, že právne úkony, a to dodatok č. 1 zo dňa 11.6.2007 ku kúpnej zmluve zo dňa 11.06.2007, uzavretej medzi predávajúcou N. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom A., C. XXXX/X a kupujúcou D. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom A., I. XXXX/XX, predmetom ktorej bol prevod vlastníctva bytu č. XX K. X. poschodí, vchod XX bytového domu súp. č. XXXX, blok F. K. I. L. M. A., postaveného na pozemku C KN parc. č. XXXX/XXX a spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a zariadeniach domu a na pozemku, ktorý pripadá na byt vo veľkosti XXXXX/XXXXXX, ktoré sú zapísané na LV č. XXXX, k.ú. A. a odstúpenie predávajúcej N. B. zo dňa 12.01.2012 od kúpnej zmluvy uzavretej dňa 11.06.2007, ktoré bolo kupujúcej D. B. doručené dňa 14.02.2012 a odstúpenie N. B. zo dňa 12.01.2012, ktoré je prílohou darovacej zmluvy zo dňa 9.3.2012, o ktorej prebieha na Správe katastra Poprad konanie pod č. M. XXX/XX, sú

neplatné a neúčinné. Zároveň súd určil, že na základe dodatku č. 1 zo dňa 11.6.2007 ku kúpnej zmluve zo dňa 11.06.2007 a odstúpenia predávajúcej N. B. zo dňa 12.01.2012 od kúpnej zmluvy uzavretej dňa 11.06.2007, účinky kúpnej zmluvy uzavretej dňa 11.06.2007, ktorej vklad bol povolený Správou katastra Poprad pod č. M. XXXX/XX, nezanikli. Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k. 4Co/236/2014 – 246 zo dňa 10.06.2015 citovaný rozsudok potvrdil.

14. Rozsudkom č. k. 17C/390/2015 – 178 zo dňa 15.12.2017 v spojení s doplnčacím rozsudkom č. k. 17C/390/2015 – 245 zo dňa 07.05.2019 Okresný súd Poprad určil, že žalobca (A. B., nar. XX.XX.XXXX) je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností v podiele 1 garáže súpisné č. XXXX nachádzajúcej sa na pozemku parc. č. XXXX/XXX, pozemku parc. č. XXXX/XXX – zastavaná plocha a nádvorcia o výmere 18 m², nachádzajúcej sa v k.ú. A. zapísaných na LV č. XXXX na Okresnom úrade odbor katastrálny, Poprad.

15. V bode 23. citovaného rozsudku je uvedené, že strany sporu nadobudli nehnuteľnosti do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktoré zaniklo dňom 11.04.2016. Pri zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov nedošlo k vyporiadaniu bezpodielového spoluvlastníctva manželov dohodou ani súdom. V zmysle § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka preto platí, že nehnuteľnosti sú v podielovom spoluvlastníctve strán sporu v podiele 1. Ako je uvedené v bode 20. citovaného rozsudku, nebolo sporné, že strany sporu za trvania manželstva nadobudli predmetné nehnuteľnosti kúpnu zmluvou z 22.03.2005. Pričom stranou uvedenou v zmluve bola iba žalovaná.

16. Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k. 23Co/105/2019 – 263 zo dňa 23.10.2019 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s doplnčacím rozsudkom.

17. V bode 6. citovaného rozsudku je okrem iného uvedené, že podstatné pre rozhodnutie v danej veci bola skutočnosť, že nehnuteľnosť bola nadobudnutá kúpnu zmluvou za trvania manželstva, čo má podľa § 143 Občianskeho zákonníka za následok, že táto vec patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Na to, aby nevzniklo bezpodielové spoluvlastníctvo k prejednávanej nehnuteľnosti, by muselo byť preukázané, že nehnuteľnosti boli zakúpené z výlučných prostriedkov žalovanej. V konaní však táto skutočnosť preukázaná nebola.

18. Okresný súd Trnava rozsudkom sp. zn. 7T/185/2006 zo dňa 27.10.2020 rozhodol tak, že obžalovaných medzi ktorými bol aj žalobca A. B. spod obžaloby podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku oslobodil, pretože nebolo preukázané, že sa stali skutky pre ktoré boli obžalovaní stíhaní.

19. Krajský súd v Trnave následne uznesením č.k. 5To /76/2021 - 6528 podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie prokurátora Krajskej prokuratúry Trnava proti citovanému rozsudku súdu prvej inštancie zamietol.

20. Žalobca uviedol, že predmetný byt nadobudli v roku 2005 (t.j. kúpnu zmluvou zo dňa 23.03.2005) zo spoločných prostriedkov, ktoré vyplatil priamo žalobca predávajúcemu, pričom poukázal na príjmový pokladničný doklad a na konanie vo veci sp. zn. 17C/390/2015 s tým, že sa jedná o obdobné právne posúdenie (predmetom konania bolo určenie vlastníckeho práva žalobcu ku garáži). Všetky ostatné právne úkony boli zastieracie a ďalší prevod vlastníckeho práva k predmetnému bytu z matky žalobcu na žalovanú bol formálny bez vyplatenia kúpnej ceny.

21. Žalovaná uviedla, že nadobudla byt po zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov (zaniklo v roku 2006 rozhodnutím súdu za trvania manželstva). Kúpnu zmluvou z roku 2005 matka žalobcu nadobudla vlastnícke právo k bytu na základe platnej a účinnej kúpnej zmluvy pričom aj kúpna zmluva z roku 2007 je platná a účinná. Namietala tvrdenie žalobcu, že byt nadobudli do BSM v roku 2005 prípadne vydržaním s tým, že uvedené žalobca nepreukázal.

22. Na takto zistený skutkový stav aplikoval ust. § 137 písm. c) a d) CSP a ust. § 143 a § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov. Predmetnú vec právne posúdil tak, že žalobca sa domáha v tomto konaní určenia vlastníckeho práva k spoluvlastníckemu podielu o veľkosti 1/2 k bytu s prísl. zapísanom na LV č. XXXX.

23. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že prvá zmluva o prevode vlastníckeho práva k predmetnému bytu s prísl. bola uzavretá dňa 23.03.2005 medzi I. B. a matkou žalobcu N. B.. K tomu žalobca predložil predmetnú kúpnu zmluvu, príjmový pokladničný doklad a kúpnu zmluvu, ktorou predal iné svoje nehnuteľnosti na preukázanie, že disponoval za trvania manželstva finančnými prostriedkami na kúpu bytu s príslušenstvom. Samotná žalovaná opakovane uviedla, že byt s prísl. bol nadobudnutý zo spoločných finančných prostriedkov, teda počas trvania bezpodielového spoluvlastníctva manželov, čo potvrdila aj dcéra strán sporu D. E..

24. Druhá zmluva o prevode vlastníckeho práva k predmetnému bytu s prísl. bola uzavretá dňa 11.06.2007 medzi citovanou matkou žalobcu a žalovanou t. j. v čase, keď bolo BSM síce zrušené (v roku 2006), ale nebolo vyporiadané (manželstvo bolo právoplatne rozvedené v roku 2012). Kúpna cena reálne vyplatená nebola.

25. Nie je podstatné, či bol byt s prísl. nadobudnutý po zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ale z akých finančných prostriedkov (súd poukazuje na konanie vo veci sp.zn. 17C/390/2015 tunajšieho súdu a rozhodnutie súdu druhej inštancie citované v bode 6. tohto odôvodnenia). Z uvedeného dôvodu sa stal predmetný byt s prísl. súčasťou bezpodielového spoluvlastníctva manželov v zmysle § 143 Občianskeho zákonníka bez ohľadu na zápis v katastri nehnuteľností. Nakoľko bezpodielové spoluvlastníctvo manželov nebolo dohodou alebo rozhodnutím súdu vyporiadané, nastala fikcia v zmysle § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka a uplynutím trojročnej prekluzívnej lehoty platí nevyrátiteľná domnienka transformácie bezpodielového spoluvlastníctva manželov k nehnuteľnostiam v podielové spoluvlastníctvo. Existuje teda rozpor medzi zápisom v katastri nehnuteľností a skutočným stavom a žalobca nemá toho času možnosť domáhať sa zosúladenia inými prostriedkami.

26. V zmysle citovaných zákonných ustanovení súd priznal úspešnému žalobcovi voči žalovanej právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

27. Proti rozsudku súdu I. inštancie podala odvolanie žalovaná, a to z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP. Ako odvolacie dôvody uvádzala, že rozsudok súdu I. inštancie je arbitrárny, nie je dostatočne odôvodnený, a to až v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pretože súd I. inštancie nedal odpoveď na podstatné argumenty žalovanej.

28. Ďalej dôvodila, že súd I. inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Príjmový pokladničný doklad ku kúpnej zmluve z 23.03.2005 vôbec nepreukazuje, že kúpna cena za byt bola zaplatená žalobcom a už vôbec nie, že by kúpnu cenu zaplatili účastníci konania. Ako je uvedené v bode 31. odôvodnenia Rozsudku podľa príjmového dokladu z 23.03.2005 I. B. prijal od N. B. za predaj bytu sumu 1.300.000,- Sk. Teda tento dôkaz nepochybne preukazuje, že kúpnu cenu zaplatila N. B. a súčasne môže preukazovať skutočnosť, že na kúpu bytu jej poskytli finančné prostriedky žalobca resp. účastníci konania.

29. Žalovaná v tomto konaní nikdy neuviedla, že „Byt s prísl. bol nadobudnutý zo spoločných finančných prostriedkov.“ . Žalovaná opakovane uviedla len to, že na kúpu bytu poskytli matke žalobcu spoločné finančné prostriedky, čo tvrdí aj sám žalobca na strane 1. žaloby, že on poskytol finančné prostriedky na kúpu sporného bytu. D. E. nikdy nepotvrdila uvedenú skutočnosť, ani nie je obsahom jej vyhlásenia z 19.09.2022. Súd zrejme vychádzal iba z výpovede žalovanej v trestnej veci, no žalovaná v priebehu tohto konania preukázala, že jej výpoveď v trestnej veci je v rozpore so skutočnosťou, keď opak tvrdil nie len žalobca, ale aj jeho matka v inom súdnom konaní a listinnými dôkazmi bolo preukázané, že v roku 2005 vlastnícke právo k bytu nadobudla matka žalobcu vkladom na katastra. Nanajvýš jej výpoveď z trestného konania by mohla byť posudzovaná len vo vzťahu k tzv. domnelému právnomu úkonu o ktorý svoj nárok v tomto konaní opiera žalobca, na čo žalovaná podrobnejšie poukazuje v odvolacom dôvode podľa ust. § 365 ods. 1, písm. h) CSP.

30. Oporu vo vykonanom dokazovaní nemá ani ten skutkový záver, že „BSM nebolo vyporiadané“ lebo v tomto smere súd nevykonal žiadne dokazovanie a preto jeho záver je aj predčasný. Dohodu o vyporiadaní BSM možno uzavrieť písomne, ústne alebo konkludentne. Dohoda týkajúca sa nehnuteľného majetku musí mať písomnú formu. Súdna prax akceptuje vyporiadanie BSM aj čiastkovými dohodami k veciam, majetkovým právam atď. Keďže žalovaná považovala od počiatku podanú žalobu za zjavne nedôvodnú z podstatného dôvodu, že sporný byt pred zánikom BSM nadobudla do vlastníctva

N. B. a žalovaná tento nadobudla až po zániku BSM, a preto byt do nevyporiadaného BSM nepatrí, tak považovala za irelevantné dokazovať, či po zániku BSM mal byť byt predmetom vyporiadania BSM. Iný nehnuteľný majetok do BSM nepatrí, ani sporný byt, ktorého vlastníčkou v čase zániku BSM bola matka žalobcu N. B.. Preto ohľadom sporného bytu ani nemohli uzavrieť žiadnu dohodu lebo dohoda by odporovala údajom katastrálneho operátu o vlastníkovi vyporiadavanej nehnuteľnosti. Z tohto dôvodu by katastrálny úrad musel návrh na vklad dohody zamietnuť. Odhliadnuc od argumentácie žalovanej a za situácie, že súd mal za preukázané, že kúpna cena nebola pri uzavretí „druhej zmluvy“ v roku 2007 uhradená, čo tvrdil aj žalobca a pri tom poprel, že by došlo k započítaniu pohľadávky voči jeho matke na kúpnu cenu, tak potom do nevyporiadaného BSM by mohla nanajvýš ešte patriť pohľadávka voči matke žalobcu N. B., lebo súd mal za preukázané príjmovým pokladničným dokladom, že kúpnu cenu zaplatila pri uzavretí „prvej zmluvy“ v roku 2005 a nie účastníci konania, ktorí zhodne potvrdili, že na kúpu bytu poskytli matke žalobcu svoje finančné prostriedky na splnenie jej záväzku uhradiť kúpnu cenu.

31. Ďalej v podanom odvolaní poukazovala na nesprávne právne posúdenie veci súdom I. inštancie, pretože tak prvá, ako aj druhá zmluva uzavretá v predmetnej veci sú perfektné, platné a účinné právne úkony, ktorých platnosť súd nijako nespochybnil. Súd nesprávne aplikoval na uvedenú vec ust. § 143 a § 149 Občianskeho zákonníka. Správne mal súd aplikovať ust. § 148a ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 132, § 34, § 35, § 40 ods. 1 a 3, § 46 ods. 1 a § 47 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Z uvedených dôvodov je potom nesprávny aj súvisiaci výrok o trovách konania, kde poukazovala žalovaná na existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa aj v prípade úspechu žalobcu. Vo veci sú podľa nej tieto dôvody hodné osobitného zreteľa. Preto je aj výrok o trovách konania nesprávny. Vzhľadom na vyššie uvedené žalovaná navrhovala, aby odvolací súd zmenil po vykonanom dokazovaní rozsudok súdu I. inštancie tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne a prizná jej nárok na náhradu trov konania, resp. aby rozsudok súdu I. inštancie zrušil a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie.

32. K podanému odvolaniu žalovanej sa vyjadril žalobca listom zo dňa 10.04.2024, v ktorom uviedol k bodu 1/ Z celého textu uvedeného pri tomto odvolacom dôvodu nie je zrejmé, akým spôsobom súd prvého stupňa znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva. Odvolateľka napáda súd prvého stupňa, že odôvodnenie rozsudku trpí vadami, že má nedostatky odôvodnenia, že neuviedol v odôvodnení všetky vyjadrenia odvolateľky, že nedal odpovede na všetky otázky odvolateľky. Súčasne sa ale odvoláva na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR, ktoré sú v príkrom protiklade k tomu, čo uvádza odvolateľka. Skutočnosť, že odvolateľka považuje niečo „za podstatné“ argumenty a dôkazy, ešte neznamena, že tieto sú aj v skutočnosti podstatné pre rozhodovanie vo veci. Odvolateľka žiadala pripojiť súdne spisy a vykonať z nich dôkazy, hoci už v konaní pred súdom prvého stupňa bola upozornená, že tieto nie sú z rozhodného obdobia a preto nemajú v danej veci žiadnu relevanciu v porovnaní s dôkazmi z rozhodného obdobia t.j. od roku 2005 do roku 2012, kedy bola nehnuteľnosť medzi sporovými stranami nesporná. Odvolateľka v ďalšom napáda rozsudok, že je nepreskúmateľný, ale rovnako ako pri predošlom napádaní nie je zrejmé v čom má spočívať nepreskúmateľnosť rozsudku. Skutočnosť, že odvolateľka považuje niektoré svoje vyjadrenie za podstatné ešte neznamena, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. To, že odvolateľka v honbe za majetkom sa dostala do sporu ešte aj s vlastnou dcérou (svedkyňou D. E.), ktorá len mala snahu ozrejmiť skutočnosti, o ktorých má vedomosť, kde odvolateľka „napáda“ ešte aj dcéru, že je nevierohodná, rovnako nepreukazuje, že jej boli znemožnené jej patriace práva. Jediné čo to dokazuje, je skutočnosť, že odvolateľka má iné vnímanie situácie ako žalobca a aj ako ostatní svedkovia. Následné konštatovanie o arbitrárnosti je v danom prípade len prázdna floskula s cieľom, aby bolo odvolanie obsahovo plnšie.

33. K bodu 2/ uviedol, že uvedený odvolací dôvod opiera odvolateľka o fabuláciu o existencii nejakej fiktívnej pohľadávke voči nebohej matke odporcu. Rovnako ako v predošlom prípade pri pripájaní množstva civilných spisov, ak v tomto prípade bolo odvolateľke pred súdom prvého stupňa vysvetlené, že žiadna takáto pohľadávka nikdy neexistovala a fikciu o existencii nejakej pohľadávky prezentoval len v jednom vyjadrení právny zástupca odvolateľky. Preto je až zarážajúce, že sa k tejto hypotéze vrátil, hoci nikdy žiadna pohľadávka neexistovala a nebola ani predmetom konania pred súdom prvého stupňa. Preto argumentácie, že pokiaľ to nebolo tak, v tom prípade to bolo inak, ale určite to nebolo tak, ako tvrdí žalobca je vyslovene v zmysle topiaci sa slamky chytá. Skutočnosť, že odvolateľka v tomto konaní popierala aj svoje konanie a vyjadrenia z rozhodného obdobia, dokonca aj pred OČTK, prázdnu frázou, že v tomto konaní nikdy nič také nepovedala, však nemení skutočnosť, že nehnuteľnosť je sporná od roku 2012 a nie od začiatku konania. Preto je v danej veci potrebné posudzovať vôľu a prejav odvolateľky v rozhodnom období a nie špekulatívne naformulované vyjadrenia v tomto konaní

s cieľom poprieť aj vlastné vyjadrenia. Žalovaná v tejto časti odvolania napáda aj spôsob uhradenia kúpnej ceny za sporný byt. Pokiaľ sa to neudialo, ako tvrdí žalobca, tak mala odvolateľka právo procesnej obrany na preukázanie opaku, dokonca bola na to opakovane aj vyzývaná. Skutočnosť, že tak neučinila nepotrebuje komentár. Rovnako ako napádanie súdu prvého stupňa, že dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Na margo uvedeného uvádzame, že súd mohol vychádzať len zo skutkových tvrdení, kde odvolateľka mala v kontexte predmetu sporu len tvrdenia, ktoré však neboli skutkové, preto nie je zrejmé, čo má byť obsahom tohto odvolacieho dôvodu.

34. K bodu 3/ uviedol, že pri tomto odvolacom dôvode odvolateľka napáda súd prvého stupňa z nesprávneho právneho posúdenia. Skutočnosť, že odvolateľka nie je schopná pochopiť rozdiel medzi formálnym zápisom a vlastníckym právom nie je chybou žalobcu, a keďže je odvolateľka právne zastúpená, tak predmetné ani nebudeme podrobnejšie riešiť. Odvolateľka opakovane uvádza formálne prepisy, ktoré boli jednak predmetom podrobných vyjadrení pred súdom prvého stupňa a jednak bolo preukázané, že sa jednalo len o formálne prepisy. Taktiež bola v priebehu konania pred súdom prvého stupňa viackrát spomínaná zásada „nemo plus iuris“, a to najmä na margo tvrdení odvolateľky, že matka žalobcu nebola vlastníčkou, byt bol sporných strán., ale na druhej strane odvolateľka nadobudla vlastnícke právo od nevlastníčky, teda matky žalobcu. V ďalšej časti odvolateľky dokonca napáda súd prvého stupňa, že rieši finančné prostriedky, ktoré boli uhradené za sporný byt. Nie je zrejmé, či si odvolateľka uvedomuje, čo je predmetom sporu, lebo podľa tohto vyjadrenia zrejme nie. Predmetom sporu bolo určenie vlastníckeho práva, kde je podstatné kto, kedy, za akých okolností a za aké finančné prostriedky kúpil byt. Následné poučovanie súdu o právnych úkonoch, ako aj existencii a neexistencii právnych úkonov je minimálne nevhodné, zvlášť pokiaľ je urobené účelovým spôsobom, aby odvolateľka mohla nadobudnúť vlastnícke právo od nevlastníčky. Navyše lavírovanie odvolateľky medzi domnelým úkonom, ústnou dohodou, vydržaním a ďalšími kreatívnymi variáciami nemá oporu v skutkovom stave. Preto opakované útoky na súd prvého stupňa ani pri použití spomenutých rozhodnutí Najvyššieho súdu a rovnako Ústavného súdu (ktoré navyše riešia úplne iné situácie), nezakladá odvolací dôvod, tak ako je formulovaný. Záverom odvolateľka napáda aj výrok o trovách konania, resp. uvádza dôvody hodné osobitného zreteľa. Okrem toho, že v danej časti uvádza odvolateľka nepravdivé informácie, tak predmetné ňou uvedené skutočnosti nie sú spôsobilé byť dôvodmi hodnými osobitného zreteľa. Predmetné len preukazuje, že aj samotná odvolateľka si je vedomá, že predmetné ňou podané odvolanie zrejme nie je dôvodne a preto zároveň poukazuje na dôvody hodné osobitného zreteľa.

35. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd podľa § 387 CSP potvrdil rozsudok súdu I. inštancie a priznal mu aj nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

36. K vyjadreniu žalobcu sa žalovaná už ďalej nevyjadřila.

37. Krajský súd v Prešove ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 34 CSP, preskúmal vec bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa § 380 ods. 1 CSP a rozsudok súdu I. inštancie v zmysle § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP zrušil a vec podľa § 391 ods. 1, 2, 3 CSP vrátil súdu I. inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

38. Podľa § 34 Občianskeho zákonníka, právny úkon je prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú.

39. Podľa § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

40. Podľa § 40 ods. 2 Občianskeho zákonníka, písomne uzavretá dohoda sa môže zmeniť alebo zrušiť iba písomne.

41. Podľa § 46 ods. 1 Občianskeho zákonníka, písomnú formu musia mať zmluvy o prevodoch nehnuteľností, ako aj iné zmluvy, pre ktoré to vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov.

42. Podľa § 41a ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ak neplatný právny úkon má náležitosti iného právneho úkonu, ktorý je platný, možno sa naň odvolať, ak je z okolností zrejmé, že vyjadruje vôľu konajúcej osoby. Ak právnym úkonom má byť zastretý iný právny úkon, platí tento iný úkon, ak to

zodpovedá vôli účastníkov a ak sú splnené všetky jeho náležitosti. Neplatnosti takého právneho úkonu sa nemožno dovolávať voči účastníkovi, ktorý ho považoval za nezastretý.

43. Podľa § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka, vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpnu, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom.

44. Podľa § 132 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak sa vlastníctvo nadobúda rozhodnutím štátneho orgánu, nadobúda sa vlastníctvo dňom v ňom určeným, a ak určený nie je, dňom právoplatnosti rozhodnutia.

45. Podľa § 148a ods. 2 Občianskeho zákonníka, súd na návrh zruší bezpodielové spoluvlastníctvo manželov v prípade, že jeden z manželov získal oprávnenie na podnikateľskú činnosť. Návrh môže podať ten z manželov, ktorý nezískal oprávnenie na podnikateľskú činnosť. Pokiaľ toto oprávnenie majú obaja manželia, môže návrh podať ktorýkoľvek z nich.

46. Podľa § 389 ods.1 písm. b) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu I. inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

47. Podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd I. inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhnuté dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

48. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

49. Podľa § 391 ods. 2 CSP, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd I. inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

50. Podľa § 391 ods. 3 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie súdu I. inštancie a vráti mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je povinný v odôvodnení rozhodnutia uviesť aj to, ako má súd I. inštancie vo veci ďalej postupovať.

51. Po oboznámení sa s obsahom súdneho spisu musí odvolací súd konštatovať, že súd I. inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil stranám sporu, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, čo zakladá odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP, ako aj dôvod na zrušenie napadnutého rozhodnutia (§ 389 ods. 1 písm. b) CSP).

52. Odvolací súd zistil dôvodnosť odvolacej námietky týkajúcej sa nesprávneho právneho posúdenia.

53. V tomto smere poukazuje na judikatúru najvyšších súdnych autorít, a to konkrétne na judikát publikovaný v Zbierke súdnych rozhodnutí č. 1/2021 pod poradovým číslom 1, a to uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3Cdo/43/2019 zo dňa 23.06.2020, ktorého právne závery sú priamo aplikovateľné aj na tú posudzovanú právnu vec. Najvyšší súd Slovenskej republiky v odôvodnení svojho uznesenia, okrem iného, uviedol: „Na základe ústavnej sťažnosti žalovanej Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej tiež len „ústavný súd“) nálezom z 25. novembra 2015 č. k. III. ÚS 288/2015-57 (ďalej tiež len „nález 1“) rozhodol tak, že základné právo sťažovateľky na ochranu vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1 a na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov, ďalej tiež len „Ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (uvedenej ústavným zákonom č. 23/1991 Zb., ďalej tiež len „Listina“), ako aj jej právo na spravodlivé súdne konanie zaručené článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (príloha oznámenia Federálneho ministerstva zahraničných vecí ČSFR č. 209/1992 Zb., ďalej tiež len „Dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 13. júna

2013 sp. zn. 5Co/82/2013 bolo porušené, tento rozsudok zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie; rozhodol tiež o povinnosti odvolacieho súdu nahradiť žalovanej (sťažovateľke) trovy právneho zastúpenia. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovel. V odôvodnení nález 1 ústavný súd poukázal na to, že vzhľadom na preukázané skutkové okolnosti veci sa javí ako extrémne nelogický záver odvolacieho súdu o úmysle žalobcu stať sa spoluvlastníkom nehnuteľnosti, keď aj samotný žalobca súhlasil s tým, aby sa napriek jeho finančným investíciám výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti stala žalovaná (sťažovateľka), čo potvrdila aj výpoveď svedka Ing. W. U.. Ďalej uviedol, že akceptovanie výkladu odvolacieho súdu by v konečnom dôsledku znamenalo, že ktokoľvek, kto poskytol tretej osobe peňažné prostriedky, aby nadobudla vlastnícke právo k nehnuteľnosti prevodom, by sa mohol súdnou cestou domáhať vydania rozhodnutia o jeho spoluvlastníctve k tejto nehnuteľnosti len z tohto titulu. Takýto výklad nielenže nenachádza oporu v právnom poriadku Slovenskej republiky, ale prieči sa zmyslu a účelu striktnej právnej úpravy nadobúdania vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, bytom derivatívnym spôsobom, písomnou zmluvou, za zákonom ustanovených podmienok a vkladom do katastra nehnuteľností. Ústavný súd konštatoval, že závery odvolacieho súdu nie sú dostatočne odôvodnené, pretože odvolací súd nezohľadnil všetky okolnosti a špecifiká prerokúvaného prípadu, z namietaného rozsudku odvolacieho súdu nie je zrejmé, akými právnymi predpismi sa súd pri rozhodovaní v merite veci riadil, a vzhľadom na to nie je možné ani zistiť úvahu súdu pri aplikácii zisteného skutkového stavu na relevantnú právnu úpravu. Odvolací súd teda neposkytol žalovanej (sťažovateľke) dostatočnú ochranu jej základného práva upraveného v čl. 46 ods. 1 Ústavy najmä z toho dôvodu, že interpretoval príslušné ustanovenia O. z. o nadobúdaní vlastníckeho práva k nehnuteľnosti (k bytu) natoľko extrémne, že svojím rozhodnutím vybočil z medzí ústavnosti. Vychádzajúc z toho, že odvolací súd ústavne neakceptovateľným rozsudkom porušil základné právo žalovanej (sťažovateľky) na súdnu ochranu, ústavný súd dospel k záveru, že tým zasiahol aj do jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy. V závere ústavný súd konštatoval, že postup najvyššieho súdu v predmetnej veci bol v súlade s procesnoprávnou úpravou (v danom prípade s O. s. p.), keď po zistení, že nie je daný žiaden z dôvodov podľa § 237 a § 238 O. s. p., dovolanie odmietol pre neprípustnosť.

54. Ďalej najvyšší súd v odôvodnení tohto uznesenia uviedol: Z dovolania v takejto časti vyplýva, že dovolateľka považuje napadnutý rozsudok odvolacieho súdu (potvrdzujúci rozsudok súdu prvej inštancie) za rozhodnutie spočívajúce na nesprávnom posúdení veci pre nesprávne vyriešenie odvolacím súdom hneď troch takých v doterajšej rozhodovacej praxi odvolacieho súdu neriešených právnych otázok, od ktorých vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.). Týmito otázkami sú I. otázka možnosti uzavretia dohody o podielovom spoluvlastníctve k existujúcej nehnuteľnosti ústnou formou, II. otázka možnosti simulácie právneho úkonu v časti účastníkov právneho vzťahu alebo inak otázka možnosti dojednania platného dissimulovaného úkonu medzi iným okruhom účastníkov, než aký je tu v prípade úkonu simulovaného a III. otázka platnosti dissimulovaného právneho úkonu, týkajúceho sa nehnuteľnosti, pokiaľ je tento urobený v ústnej forme. U všetkých týchto troch otázok sa možno stotožniť s dovolateľkou nielen v tom, že ide o otázky dovolacím súdom takto priamo neriešené, ale i v tom, že všetky tri boli naozaj otázkami pre rozhodnutie odvolacieho súdu v prejednávanej veci rozhodujúcimi a práve spôsob ich zodpovedania, žalovanej prinášajúcej diametrálne odlišný pohľad na ich riešenie nekonvenujúci, bol aj dôvodom tvrdenia, že právne posúdenie veci odvolacím súdom nie je správne.

55. K prvej otázke nemožno inak, než prisvedčiť dovolateľke v tom, že platný právny poriadok Slovenskej republiky pri nadobúdaní vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zmluvami predpisuje obligatórnu písomnú formu právnych úkonov, pri prevodoch vlastníckeho práva sprísnenú navyše požiadavkou na prejavy účastníkov na tej istej listine (§ 46 ods. 2 O. z.) a zapisovanie zmien vlastníckych práv v katastri nehnuteľností. Práve takáto pomerne jednoznačná právna úprava je tiež dôvodom, pre ktorý pri už nálezom 1 spomínanom derivatívnom nadobúdaní vlastníckeho práva (o aké ide aj v prípade nadobudnutia existujúcej nehnuteľnosti do výlučného vlastníctva i spoluvlastníctva) nemôžu platiť závery formulované vo vzťahu k nadobúdaniam originárnemu (tu por. R 16/1983), najmä ale prípadná ústna dohoda o spoluvlastníctve (podľa odvolacieho súdu možná) sa nemôže stať spôsobilým podkladom zápisu v katastri, ale by nanajvýš mohla viesť k započatiu oprávnenej držby smerujúcej k nadobudnutiu práva inak a to vydržaním (to samozrejme len vtedy, ak by boli splnené všetky zákonné podmienky takéhoto nadobudnutia, najmä dobromyseľnosť so zreteľom na všetky okolnosti, ktorú treba považovať pri snahe tvrdiť nezalost' povinnej písomnej formy úkonu za prakticky vylúčenú a ak by šlo vydržať aj spoluvlastnícky podiel). Len zdanlivo tu pritom ide o prípad obdobný nadobúdaniam do bezpodielového spoluvlastníctva, spomínanému odvolacím súdom, pri ktorom odvolací súd pomlčal

(nevedno či nevedomky alebo zámerne) o tom, že pri nadobúdaní do bezpodielového spoluvlastníctva ide o zákonný následok zmluvnej aktivity hoc aj len jedného manžela (so zákonom ustanovenými výnimkami z pravidla, tu por. § 143 O. z.). V tomto prípade tak podľa dovolacieho súdu správna odpoveď na dovolaním položenú otázku znie tak, že dohodu (zmluvu) o vzniku (nadobudnutí) podielového spoluvlastníctva k existujúcej nehnuteľnosti, spôsobilú poslúžiť ako podklad pre vyznačenie zmeny zápisu vlastníckeho práva v katastri, možno uzavrieť (platne) len písomne (a to v súlade s ust. § 46 ods. 2 O. z. za podmienky sústredenia prejavov vôle všetkých účastníkov prevodného úkonu na tej istej listine).

56. Ani v prípade druhej otázky nejde podľa názoru dovolacieho súdu dať odvolaciemu súdu za pravdu. Otázka odvolania sa na iný než výslovne dojednaný právny úkon (§ 41a ods. 1 O. z.) aj otázka simulácie (a dissimulácie) právnych úkonov (odsek 2 rovnakého ustanovenia) spravidla súvisí s problémom neplatnosti právnych úkonov pre obchádzanie zákona či dokonca výslovný rozpor s ním (§ 39 O. z.), ak sa však má uplatniť úprava o simulácii a dissimulácii, treba trvať na tom, že - ako to ostatne namietala i dovolateľka - simulácia sa môže týkať len obsahu právneho vzťahu, teda z neho plynúcich práv a povinností jednotlivých účastníkov (subjektov) právneho vzťahu a nie aj samotných subjektov. Ak by mal platiť opak práve uvedeného a nešlo by o zákonom pripustenú výnimku z pravidla (viď poznámku vyššie o nadobúdaní do bezpodielového spoluvlastníctva úkonom i len jedného manžela, kedy sa ale o simuláciu ani dissimuláciu nejedná), prinášalo by to do právnych vzťahov značnú neistotu predstavovanú či už neschopnosťou samotných zmluvných strán identifikovať všetkých svojich partnerov alebo legalizáciou i takého počínania, pri ktorom by niektorý zo subjektov právneho vzťahu bol prakticky donútený stať sa účastníkom zmluvného vzťahu s niekým, koho vo vzťahu nechce alebo pri vedomosti o kom by nemusel mať záujem vstúpiť do vzťahu ani s tým, koho účasť v ňom je nepochybná, pominúc na tomto mieste i riziko praktickej bezcennosti princípu dôvery v zápise v katastri a iných verejných registroch (ak by údaje tam zapísané šlo spochybniť i spôsobom zamýšľaným v prejednávanej veci).

57. Napokon i u tretej dovolaním položenej otázky, teda u otázky možnosti platnosti zastretého právneho úkonu týkajúceho sa nehnuteľnosti, pokiaľ je tento urobený len ústne, je podľa názoru dovolacieho súdu namieste stotožniť sa s dovolateľkou a teda naopak nesúhlasiť s odvolacím súdom. Ak totiž výslovne v zákone ustanovenou podmienkou náhrady zastieracieho (simulovaného) právneho úkonu úkonom zastretým (dissimulovaným) je okrem zhody takého úkonu s vôľou účastníkov aj splnenie všetkých jeho náležitostí, nemôže byť predmetom akejkoľvek (nieto ešte zmyslupnej) polemiky fakt, že práve splnenie tejto druhej podmienky neprichádza do úvahy u tých právnych úkonov, pre ktoré zákon ustanovil povinnú písomnú formu (nakolko v týchto prípadoch - ak ide o nehnuteľnosti - po výpadku jedného právneho titulu pre jeho vady neexistuje a z povahy veci ani nemôže existovať žiaden iný alternatívny bezvadný právny titul - ktorý ak by tu bol, neexistoval by žiaden rozumný dôvod nepoužiť práve ten). Odpoveď na tretiu dovolaním položenú otázku preto možno formulovať i tak, že náležitosťou vyžadovanou pre platnosť zastretého právneho úkonu, týkajúceho sa nehnuteľnosti (§ 41a ods. 2 O. z.), je aj písomná forma úkonu. 15. Ak odvolací súd problém nastolený i dovolaním neposudzoval aj z týchto uhlov pohľadu, založenie jeho rozhodnutia vyznievajúceho v neprospech žalovanej (ktorej výlučné vlastnícke právo k spornému bytu malo byť v dôsledku žalobe vyhovujúceho rozsudku súdu prvej inštancie v spojení s napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu „degradované“ na spoluvlastníctvo a neobstojí preto tvrdenie o nedostatku zásahu do jej práva podľa čl. 20 Ústavy) bolo výsledkom nesprávneho (nedostatočne úplného) právneho posúdenia veci. 16. Dovolací súd preto o prípustnom aj dôvodnom dovolaní žalovanej rozhodol podľa § 449 ods. 1 C. s. p. spôsobom uvedeným vo výroku tohto svojho uznesenia. V súlade s úpravou pojatou do odseku 2 rovnakého ustanovenia pritom nepovažoval za potrebné zrušenie tiež odvolacím súdom potvrdeného rozsudku súdu prvej inštancie, keďže tu nebola (ani v čase začatia dovolacieho konania) splnená podmienka nemožnosti dosiahnutia nápravy inak než zrušením rozhodnutí oboch nižších súdov.

58. V tu odvolacím súdom posudzovanej právnej veci bol zistený nesporný skutkový stav spočívajúci v tom, že dňa 23.03.2005 bol povolený vklad kúpnej zmluvy, ktorá bola uzavretá medzi I. B. a matkou žalobcu N. B.. Následne došlo k zrušeniu bezpodielového spoluvlastníctva manželov počas trvania manželstva, a to rozsudkom právoplatným 11.04.2006 a následne bola uzavretá v poradí druhá kúpna zmluva medzi matkou žalobcu N. B. a žalovanou zo dňa 15.06.2007, v ktorej došlo k prevodu vlastníctva bytu, ktorý je predmetom sporu v tejto veci o určenie vlastníckeho práva. Prvá zmluva teda bola uzavretá medzi treťou osobou a matkou žalobcu a druhá zmluva bola uzavretá medzi matkou žalobcu a žalovanou v čase, kedy už medzi sporovými stranami neexistovalo bezpodielové spoluvlastníctvo manželov.

59. V zhode s právnym názorom vysloveným Najvyšším súdom sa podľa odvolacieho súdu javí, že tak prvá, ako aj druhá zmluva sú platné právne úkony, ktorých platnosť nijako nebola spochybnená. Ani na prvú, ani na druhú zmluvu, podľa názoru odvolacieho súdu, nie je možné aplikovať ust. § 143, ani § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka, pretože sa nejednalo o nadobúdanie sporného bytu do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, preto ani byt nemohol byť predmetom vyporiadania zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva manželov a neprichádzala do úvahy ani zákonná fikcia podľa ust. § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Následná druhá zmluva uzavretá dňa 11.06.2007 bola uzavretá medzi matkou žalobcu a žalovanou v čase, kedy už bolo bezpodielové spoluvlastníctvo manželov zrušené, a preto súd správne mal aplikovať len ust. § 148a ods. 2 Občianskeho zákonníka, kde je daný zákonný dôvod vylúčenia veci z nadobúdania do BSM v spojení s ust. § 132 a nasl. Občianskeho zákonníka § 34, § 35, § 40 ods. 1 a 3, § 46 ods. 1 a § 47 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Právny záver súdu, že nie je podstatné, či bol byt s príslušenstvom nadobudnutý po zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ale z akých finančných prostriedkov, je v tomto smere neudržateľný, nemá oporu v ustanovení zákona.

60. Odvolací súd je toho názoru, že po zániku BSM už je možné veci medzi manželmi nadobúdať len do výlučného alebo podielového spoluvlastníctva, keďže režim bezpodielového spoluvlastníctva manželov právoplatnosťou rozsudku súdu o jeho zrušení počas trvania manželstva zanikol. Žalobca v danom prípade nemal vôľu nadobudnúť predmetný byt do podielového spoluvlastníctva manželov a takto prejavenu vôľu neprejavil v žiadnom právnom úkone, ktorý zo zákona musí mať písomnú formu. Jeho vôľou bolo, aby byt nadobudla do výlučného vlastníctva žalovaná, a to z dôvodov, ktoré prezentoval v súdnom konaní (súvisiacich s jeho trestným stíhaním a ochranou rodiny za tejto situácie). Žalovaná vôľu nadobudnúť výlučné vlastníctvo k bytu rovnako prejavila aj písomne uzavretím kúpnej zmluvy. Pokiaľ súd I. inštancie poukazoval na totožné dôvody v konaní pod sp.zn. 17C/390/2015-178 zo dňa 15.12.2027, kde bolo právoplatne určené, že je žalobca podielovým spoluvlastníkom garáže so žalovanou a odkazoval analogicky na použitie odôvodnenia tohto rozsudku, tu odvolací súd uvádza, že v predmetnej veci sa jedná o skutkovo a právne rozdielnu vec, pretože kúpna zmluva na garáž bola uzavretá v roku 2005 za trvania manželstva, ale pred zánikom bezpodielového spoluvlastníctva rozhodnutím súdu, pričom účastníkom kúpnej zmluvy bola len žalovaná, avšak v takomto prípade zákonným následkom zmluvnej aktivity, hoc aj len jedného manžela je, že takáto vec patrí do masy BSM ku dňu zániku BSM. Teda v tam uvádzanej veci sa jedná o rozdielnu právnu situáciu s rozdielnymi právnymi následkami.

61. V tomto smere preto neobstojí odôvodnenie uvádzané v ods. 48 odvolaním napádaného rozsudku súdu I. inštancie, že nie je podstatné, či bol byt s príslušenstvom nadobudnutý po zániku BSM alebo pred jeho zánikom, ale podstatné je len to, z akých finančných prostriedkov, pretože z vyššie uvedených dôvodov je moment zániku BSM pre právne posúdenie veci rozhodujúci. Pokiaľ teda vo veci aplikoval súd I. inštancie ust. § 143 Občianskeho zákonníka a § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka, vec z vyššie uvedených dôvodov nesprávne právne posúdil.

62. Súčasne odvolací súd zistil, že súd I. inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov aj k nesprávnym skutkovým zisteniam a aj táto odvolacia námietka odvolateľky je dôvodná. V bode 31. rozsudku súdu I. inštancie súd konštatuje, že žalobca predložil súdu príjmový pokladničný doklad zo dňa 23.03.2005, ktorý je založený na čl. 9 súdneho spisu, v ktorom I. B. prijal od N. B. za predaj sumu 1.300.000 Sk. V bode 48. potom nejasným spôsobom súd uvádza, že bol byt nadobudnutý z finančných prostriedkov žalobcu, nie jeho matky. V skutočnosti však príjmový pokladničný doklad, založený na čl. 9 súdneho spisu, nepreukazuje, že by kúpna cena za byt bola zaplatená žalobcom, prípadne, že by zaplatili kúpnu cenu účastníci konania. Preukazuje len tú skutočnosť, že I. B. prijal od matky žalobcu sumu 1.300.000 Sk. Nie je teda zrejme, ako súd I. inštancie dospel k týmto skutkovým zisteniam. Súd I. inštancie zrejme vychádzal z výpovede žalovanej v trestnej veci s tým, že pokiaľ to bolo tak, mal súd I. inštancie svoje úvahy riadne odôvodniť, pretože odvolací súd môže len domýšľať, akými právnymi úvahami sa súd I. inštancie pri zistenom skutkovom stave a jeho právnom posúdení riadil.

63. Rovnako nezostalo bez povšimnutia odvolacieho súdu skutočnosť, že súd I. inštancie vychádzal zo skutkového zistenia, že bezpodielové spoluvlastníctvo manželov nebolo vysporiadané, a preto nastala zákonná fikcia. V tomto smere však súdom I. inštancie nebolo vykonané žiadne dokazovanie a jeho právny záver v tomto smere je predčasný, bez opory vo vykonanom dokazovaní.

64. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré odborne, jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom žiadanej súdnej ochrany. „Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné. („nález Ústavného súdu SR sp.zn. III. ÚS 330/2013). „Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia“ (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (I. ÚS 243/07).“ „Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t.j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08). „Rozhodnutie je nepreskúmateľné vtedy, keď jeho písomné vyhotovenie neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov, podstatných pre rozhodnutie súdu. Za nedostatok zásadného vysvetlenia dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu treba považovať predovšetkým úplnú absenciu dôvodov, vysvetľujúcich právny záver súdu v otázke, od riešenia ktorej bola závislá opodstatnenosť uplatneného nároku, ako aj vnútornú rozpornosť odôvodnenia rozhodnutia, priečiacu sa pravidlám logického uvažovania. Ak nie sú totiž zrejmé dôvody toho - ktorého rozhodnutia, nastávajú obdobné následky ako tie, ktoré vedú k nezákonnosti, ale hlavne k nepresvedčivosti rozhodnutia, čo je však v rozpore nielen s požadovaným účelom súdneho konania, ale aj tiež so zásadami spravodlivého procesu (Najvyšší súd SR, sp.zn. 1Cdo/66/2023 z 29.05.2024).“

65. Súd I. inštancie preto bude pri svojom novom rozhodovaní zvlášť dbať na presvedčivosť svojho rozhodnutia, aby sa vysporiadal s jednotlivými námietkami strán konania a tieto riadne odôvodnil, aby jeho skutkové zistenia mali oporu vo vykonanom dokazovaní, a aby jeho právne odôvodnenie bolo zrozumiteľné a presvedčivé.

66. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti ostatné odvolacie námietky pre rozhodnutie vo veci neboli podstatné.

67. Sumarizujúc vyššie uvedené, odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil stranám sporu, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces – okresný súd nevykonal dokazovanie dôkazmi, (aj) na ktorých založil zistenie skutkového stavu a svoje právne závery, odôvodnenie napadnutého rozhodnutia nedáva odpoveď na všetky podstatné skutkového tvrdenia žalovanej (nie je dostatočné a presvedčivé) a záver okresného súdu o určení vlastníckeho práva k bytu je predčasný; sú tak dané odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP; z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté rozhodnutie postupom podľa §389 ods.1 písm. b), c) CSP zrušil a v zmysle § 391 ods. 1, 2 CSP vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, v ktorom súd prvej inštancie: doplní predpísaným spôsobom dokazovanie (pokiaľ bude potrebné riešiť skutkový stav v otázke vyporiadania BSM medzi účastníkmi konania , skutkové zistenia je potrebné mať v konaní preukázané), následne na základe už pôvodne vykonaného dokazovania a na základe doplneného dokazovania opätovne a komplexne posúdi vec v zhode s judikovanými právnymi názormi najvyšších súdnych autorít, vysporiada sa s podstatnými skutkovými tvrdeniami strán sporu, vrátane tých, ktoré uviedli v odvolacom konaní; opätovne meritórne rozhodne, vrátane rozhodnutia o povinnosti zaplatiť náhradu trov konania na súde prvej inštancie, ako aj o povinnosti zaplatiť náhradu trov (tohto) odvolacieho konania (§ 396 ods.3 CSP) a svoje rozhodnutie dôsledne vo všetkých výrokoch odôvodní tak, aby bolo presvedčivé a dávalo odpovede na všetky podstatné skutkové tvrdenia strán sporu.

68. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).